

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerda

17. szám.

Pest, majus 9-kén 1849.

Borúra derű.

Folyó évi május 1-től december végig a Marczius Tizenötödikére ezennel előfizetés nyitattik. — Előfizethetni a kiadóhivatalban (Országut, Kunevalderház) és minden álladalmi postahivatalnál. — Előfizetési ár: Budapesten házhozhordással 5 fr. postán borítékban külvé 6 fr. p. p.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésekre egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fiztetik.

Pest, majus 9-kén 1849.

Izonyu hajnalra ébredénk.

Mieink már éjjel kezdék a hegyekről lóni a budai várat, s csakhamar tetemes tűz támadt benne. A gyáva Hentzi boszúból Pestet kezdé lövetni, s reggeli 4 órától 6 óra utánig repült golyó, bomba, gránát, shrepnell és reppentyű városunk felett.

A pusztítás nagyobb a minapinál, de hála istenünknek nem olly irtózatoss, mint a földrázó dörgés után következtetnünk lehete.

A Trattner-Károlyi ház lángba borult, s nagy része már a tűz martaléka lón, s még folyvást ég.

A redoutte homlokzata, s így híhetőleg a nemzetgyűlési terem, a fejrhajó egy része, a Brunsvik s Boskovitz házak, s még néhány fel-dunasi épület, kisebb nagyobb mértékben romboltatott.

Ismét néhány emberélet vesztét kell gyászolnunk.

Az isten örök átka érje e pusztítás szerzőit.

Pest majus 9-kén 1849.

Eső után késő a köpeny, de mégis jó, mert lehet még eső.

A mai bombázása városunknak meggyújtá Károlyi Istvánnak — de nem ám a nagy hazafinak házáat, hol a posta van, mivel a padláson sok régi könyvek nyomott példányai voltak özönnel, mely-

lyeket a takarékos házi ur mindig azon áron tartott, mellyen első évben elkelték, — s e gyulékony papirosba beleharapott a tűz, miat a taplóba: — s a ház egész teteje leégett.

Ebből az a tanuság, hogy ha rendőrségünk nem tett is eddig rendeletet, hogy a házak padlásairól minde n gyulékony anyag éltisztíttassék, — tegyen minél előbb, — vizsgáltassa meg aztán a házakat, s hol nem lenne elégtéve a rendeletnek, a házi urral fizetessen, mint a kölessel.

Mert nem tudhatjuk sem napját sem óráját, mikor az ellenség újra meg újra jó reggelt vagy jó napot, jó éjt közönytet bombáival, hogy csináljon egy kis tús mulatságot, mellyet sokkal inkább kedvel, mint a pesti polgárságot.

Pukolai.

(Közlönyből.)

Békésmegye első alispánja. A magyar haza kormányzó elnökének. A f. h. 19. 5821. sz. a. ide kiadott, és ugyancsak a f. hó 25-én vett rendelete értelmében a nemzeti gyűlésnek Magyarország függetlensége iránt hozott határozatát, előbb azt 500 példányban kinyomatván, az egész megye községeinek képviselői és tekintélyesebb tagjai jelenlétében, polgári és egyházi ünnepélyesség szertartással, egyházi és világi szónoklat, mozsorak durrogásai és zenekíséret mellett kikiáltattam, kihirdettem és kötelező erőbe léptettem.

A tenger nép mint saját keble kívánatát fogadta, lelkesedése leirhatlan, magaviselete tisztelőtreméltó volt, kedve tomboló, zajos és őszinte, vigassága egész éjjel tartott, a nélkül, hogy csak egyetlen botránykozató, nem tény, de csak szó is jött volna közbe, — halás elismerés hangzott mindazok iránt, kik a nemzet ügyeit kezelik, azok közt természetesen kitűnőleg hódolt kormányelnök ur érdemeinek, mi a dolgok állásának józan felfogásáról nyujt bizonyítást.

Az ünnepélyt emelte különösen a megyében tanyázó Károlyi-czred közremunkálása, kikből felszólításomra jelen volt az egész tiszt kar, és a községekből egy teljesen felszerelt, igen derek lelkületű század. Nevelte a gyulai prépost Ráczel József egyházi szónoklata, kit meg kellett említenem, mert valóban szívemelő volt azon komoly, érzékeny és minden tekintetben mély logica, mellyel megmutatta, hogy az az ember, ki az austriai háztól utálattal el nem fordul, vagy épen hozzá ragaszkodik, nemcsak nem magyar, nem becsületes ember, de még csak nem is keresztény.

Az ünnepély és kihirdetése határárköze csak 48 óra levén, az eredmény még most nem több, mint, hogy az ünnepély végeztével a sérült honvédek ápolására, az elhaltak szülői, özvegyei és árvái fölsegelésére 3000 pft részint lefizettetett, részint aláíratott, 50 és néhány ujoncz pedig felcsapott.

A megye egyéb községeiben az ünnepély jövő hó 6-án fog megtartatni, úgy rendeztem el, mint azt legjobbnak láttam és nagyobb szerű eredményre számítottam.

Annyi bizonyos, hogy Békésmegye népétől, melly első állította ki az ország minden megyéi közt újonczait, mellynek 4,500 gyermeke áll jelenleg a harcztéren, életét, vagyonát és mindenét föl lehet a hazáért kérni, és ne legyen kormányelnök urnak kétsége, hogy nagy része örömmel, általában véve pedig minden esetre nyugalommal feláldozni kész ne volna, és pedig minden ajku népe, talán nem hibázom, ha ide értem még az ő-hittűket is.

Egyébként a tudva levő nemzeti határozatból 300 tót, 100 oláh szerkezettű példányt sürgetve, habár sebes postán is, küldetni kérek. Kelt Gyulán, aprilis 30-án 1849.

Szombathelyi Antal, m. k.

RENDELETEK.

Hónapok óta nehéz harcztot vív a nemzet.

Ezen harczt folytatására a megkivántató pénzerőt előteremtteni; az ország egyéb szükségöit fedezni; fedezni ollyképen, hogy a harczt vége a nemzetet vagyonában megfogyva s elszegényedve ne találja; új jövedelemforrásokról gondoskodni, mellyekből a nemzet erőt merithessen, magát a kiküzdendett magasságon fentartani; ezen feladat megoldása lebegett szemem előtt, midőn az ország kormányzó elnökének s a nemzetgyűlésnek megbecsülhetlen bizalma a pénzügy élére állította.

Ismerve a feladatnak, a fenszorgó körülmények közt, roppantságát, csak vonakodva engedék a felhívásnak. De a körülmények kényszerűsége, melly megkivánja minden hazafitól, hogy feláldozva nyugalmát, bármilly csekély tehetségeit a közügynek szentelje, nem hagyta választanom.

Midőn, illyképen engedve a bennem helyezett bizalomnak s a körülményeknek, a pénzügyministeri hivatalt elfoglalom, számolok nemcsak minden tölem függő hivatalnok, hanem egyáltalában az ország minden hatóságainak közremunkálására s a nemzet bizalmára, hogy az előmbé tűzött feladatot a haza érdekében megoldani képes legyek.

Rendet s pontosságot a nemzet vagyonának kezelésében, szigorú becsületességet, a lehető legnagyobb takarékoságot, alapos számadást várunk nemcsak a finansz-hivataloktól, hanem általában mindenkitől, kiknek kezelésére országos pénzek bizattak; s a mint egy részről a hivataloskodásban bizonyít ott szorgalom s hűség mindig méltó elismerésre s megjutalmaztatásra számolhatnak, úgy másrészt kárlelhetlen bírót találndnak benne a nemzet vagyonának hanyag vagy hűtlen kezelőit.

Ezeknek nyomán elvárom:

1.) Minden kincstári hivataloktól; mikép jelenleg is, midőn a körülmények által a kellő felügyelet a pénzügyminisztérium részéről neheztve van, szoroson teljesítendik kötelességüket, hogy annak idejében eljárásaikról számolhassanak.

2.) Mindazok, kik országos kiküldetésben működve országos pénzeket kezeltek, s működésüket már befejezték, de számadásaikat még be nem adták volna, kezelésükről haladék nélkül s legkésőbbben f. é. majus végeig számolni, szoros kötelességüknek ismerjék.

3.) Mindazoknak pedig, kik illynemű kiküldetésben még folyvást működnek, meghagyom, hogy számadásaikat f. é. april hó végével befejezzék, s azokat hováhamarabb, inmentul pedig hónapanként beadják.

4.) A jövő június hóban előrelátható költségek fedezésére hozzávetőleg megkívántató pénzeszámok kimutatását szinte minél előbb, a július hónapra készítendő előzvényt (praeliminare) június 15-ig s így tovább minden hónap közepén, mindaddig, míg működésük tart, okvetlenül be-
küldjék.

Dobreczen, majus 5-kén 1849.

Duschek Ferencz,
pénzügyminister.

Az igazságügyi ministertől.

I-ső Rendelet.

Az igazságügyminisztérium társas alá tartozó minden egyes hivatalok és hivatalnokok, ide értve minden felsőbb és alsóbb ítélőszékeket és törvényszéki bíróságokat, ezenel oda utasittatnak, hogy az Erdélyel egybeolvadt Magyarország, és ehhez kapcsolt részek függetlensége iránti hódolattukat, ünnepélyesen nyilvánítani, s e részbeni nyilatkozatukat ide bemutatni ne késsenek.

II-dik Rendelet.

A hétszemélyes főtörvényszék, az országos (volt királyi) ítélő tábla, váltófeltörvényszék, pesti és eperjesi e. b. váltószék, s ugyancsak eperjesi kerületi táblának bíraskodása, addig, míg e részben másképp határozó rendeletem innen kiadatnék, ideiglenesen felfüggesztetvén, a magyar jogokra nézve innen lehető minden káros következtetések elhárítása tekintetéből, jelesül pedig a váltótörvényszéki eljárást illetőleg világosan kimondatik, mikép a keresetek megindítása, váltóbe-
mutatás s elfogadás iránti nyilatkozat, óvás, letiltás, lejárás, s egyéb bármilyen jogok fentar-

tására törvény szerint megkívánt határidők fentemlített bíróságok eljárásának szünete alatt, sem kitűzhetők, sem a netalán kitűzött határidők meg nem tartása, vagy ezen idő alatti eljárás mulasztása az illető felek sérelmére betudható, sem végre a V. T. K. 1-ső része 206-dik §-ban érintett elévülés ideje, mint olyan, beszámítható nem leszen.

Kelt Debreczenben majus 3-kán 1849.

Vukovic Sebő,
igazságügyi minister.

Pesti nemzetőrök.

kedves polgártársak!

Kossuthunknak — f. é. april 9-én Gödöllőről, mint főhadiszállásáról kelt nyílt rendelete értelménél fogva is — Lombay Imre pesti h. főkapitány által — épen a jelen közveszélyben elhanyagolt nemzetőri szolgálatok, s tartozó kötelességeknek szükségképen még buzgóbb teljesítésére intetvén fel a pesti nemzetőrök;

Miután letett eskünk szerint a hazánk, személy- és vagyonbátorságrai rendeltetésünk gyakorolt próbáival kényelmes béke idejében közel sem tűntethetnék ki magunkat annyira, mint a jelen s mindnyájunkat egyaránt érintő undok zsarnoki harczenés időben: bátor vagyok e közös veszélyben önöket, kik igazi hazafiak, a legpontosabb nemzetőri szolgálatok tételére baráti-
lag bírai, s a városelhagyásról, vagy egyéb gyáva megfutamlásról leszólani, nehogy ezt mondják: „Az ablakból kidugta a nemzeti zászlót, s oda hagyta lakhelyét becsületes hazafiak őrzésére.“

Idéiglenes jelszavunk:

„Közveszélyben állj helyt.“

Kelt Pesten 1849 maj. 8-kán.

Kossitzky János,
pesti nemzetőr.

Pest majus 8. 1849.

Egy rendkívüli tanár ütötte fel sátorát ez év elején Budán, hogy leczkét adjon a magyárnak, mint kell a szívet meghódítani.

A magyar nem ment el a leczkére, mert sokszor megadta az árát s Hofmacheereinek.

Kötéllel fogdostatták hát a tanár az embereket, katonákkal kísértette az iskolába, ölommal verte fejükbe a tudományt, hogy kelljen a szívet meghódítani.

El is érte célját, mert mást hallani sem lehetett, mint a nagy mester dicsőítését.

Mégis csúful járt; mert alig tette ki lábát az iskolából, a diákok azonnal elkezdtek hahotázni, hogy milly bolond az ő tanítójuk, azt hiszi, hogy meghódított nekik az emberek szíveit, mivel soha sem gyalázták, de mindig magasztalták; pedig

csak azért nem gyalázták, mivel a ki gyalázta, azonnal főbe lövette, vagy, ha meg is esett rajtuk szíve, kegyelmet adott kedves gyermekeinek tartós sánczrabságba kocsiztatással.

Köszönjék a leczkét, de nem követjük.

A kormány férfainak gyalázásáért nálunk is vészbiróság elé állított a közvádó, Kornis Károly, egy Bécsből szakadt sebész és nevelő, fiatal és szemrevakót.

Vádoltattak, hogy az el nem felejthetjük, de nevét szánkba nem vesszük hódító mester ostromlása alatt a szabadság lelke, mostanság kormányzóelnök, akkor honvédi bizottmány elnökét, Kossuth Lajost s az egész honvédi bizottmányt rágalmozó szavakkal illették, hogy világlázító, ügyvédből felemelkedett létére akar császári herceg ellen hadat folytatni, hogy király akar lenni.

A vádlottak védője volt Pukolai Dániel ügyvéd.

Ma délelőtt volt az ítélet napja nyilvánosan a városháznál, sok hallgatóság jelenlétében.

Az elnök megnyitván az ülést:

1. Kihallgattattak a közvádó tanui egyenként az általa és a védő által hozzájuk intézett kérdésekre, miközben a bírák is intéztek felvilágosító kérdéseket. — A védő egy tanut sem használt.

2. A tanuk kihallgatása után a közvádó előadta a vádat, most már a tanuk vallásával támogatva, s kérte a vádlottakat golyóval és ónnal, nem reménylte esetre a közbünbírósághoz utasítással büntettetni.

A védő könyv nélkül szónokolta el védelmét, melly röviden ide ment ki:

Első eset Magyarországon, hogy a közbeszéddért az egyenlő polgártársra és nem királyra irányított rágalomért testi büntetést, sőt halált kér az álladalom: — elvről van hát szó, mellyet a mint kimondott a bíró, azonnal szokássá válhat, utóbb törvénné nálunk, hol egyik törvényhozó a szokás.

A vádlottakkal, ha főbe lövetnek, főbe lövetik a vélemény, a szólásszabadság, ha felszabadíttatnak, felszabadíttatik a szólásszabadság is: szigorú legyen hát a figyelem minden körülményre, a felfentőre szintugy mint a terhelőre, ne úgy mint az ellenség alatt, hol a vádlottnak önmagán kívül védője nem volt, annál több vádlója.

A zsarnokság főbe lövette azokat, kik szája ize ellen beszéltek; de nem használt azzal magának, hanem nekünk; mert a lakosok megutálták és örültek, hogy megszabadultak azon kormánytól, melly alatt beszélni sem volt szabad másképp, mint dicsérni azokat, kik rokoninkat, testvéreinket, szülőinket, gyermekeinket, polgártársainkat öldösték.

Tanulva a példán és örülve az ellenség kárán, midőn használni akarunk hazánknak, ennek használjunk, ne az ellenségnek, mellynek használnánk az által, ha beszédért büntetnénk, ezzel a szólásszabadságot előlénk, ezzel a polgárok szívét hazánktól és kormányától elidegenítnék.

A magyar törvény soha sem büntetett testileg

beszédért, kivéven a királyok idejét, kiknek személye sérthetlen volt.

A kormány elnöke csak első polgár, nem több; és ebben fekszik a titok, miért, jóllehet nevét és személyét sérthetlenné nem tette a törvény, tisztelik a jó polgárok, nem úgy mint királyt félelemből, hanem szeretetből.

A polgár ellemi beszédért pedig a törvény nálunk testileg soha sem büntetett.

Az 1848. évi sajtótörvényeink is csak magán keresetet engednek a polgár elleni rágalomért; pedig a sajtó utjának rágalom minden ember fülébe megy: hogy lehetne hát a ki nem nyomtatott, csak légből beszélt rágalomért közkereseti büntetést, halált ítélni?

Több rágalom halmazát nem tett senki a kormány ellen, mint a Pester Zeitung és Pesti Hir-lap ez évi január, február, martius és aprilisi hasábjai, még pedig nem falak közt, de az egész világ előtt: még sem látni őket vádpadon.

A közzététel által idézett véstörvény h., rendelete is csak tetteleges ellenszegülést, vagy tetteleges ellenszegülésre izgatást sújtván: a beszédet, a rágalmat nem akarja testileg, halállal fenytetni.

A védő még bebizonyítva sem látta a vádat mert a tanúk a városi kapitányság előtt, általuk aláírt vallásukban azt vallák, hogy vádlottak még a magyar kormány uralkodása alatt is rágalmazták volna a magyar kormányt; most pedig a védő által tett ezen kérdésre azt vallák, hogy akkor nem rágalmazták: és így magokkal ellenkezvén, hitellel nem bírhatnak.

A vádlottak nem közhelyen, csupán sebész-műhelyben beszéltek és rágalmaztak, ha ugyan tették: de a tanúk maguk is megvallják, hogy vádlottak által senki el nem csábított a magyar ragaszkodástól.

Az ítéletet felmentőleg mondá ki a bíróság, hogy ámbár vádlottak a magyar ügy iránt rokonszenvvel nem láttatnak viseltetni; de mivel a véstörvénynek h., rendelete, mellyen a közzététel vádját alapítá, az országgyűlés rendelkezésének csak tetteleges ellenszegülését, vagy tetteleges ellenszegülésre izgatását rendelj büntetettetni, — a vádlottak által nem közhelyen, csupán műhelyben elkövetett rágalmazás pedig semmi tettet nem vont maga után, s hogy vont volna, a tanúk még csak nem is állítják: egyhangulag felmentetnek.

Az ítélet kihirdetését az akkorra már kevés számra olvadt közönségből csak néhány hang éljenezte meg; de ez csak örvendetes zálogjegye az eljáró bíróság igazságszeretetének, hogy sem a fel-sőség kegyvadászata, sem a hallgatóság tap-solásának szonja nem vesz részt ítéletében, csak lelkiismeretes meggyőződése.

Budavár visszavétele.

Nagybánya, majus 3-kán.

Szerkesztő! Önnek lapja több híven daguerreotypezett emberkéket mutatva föl; engedje meg,

hogy azoknak számát én is egygyel Nagybányáról szaporítsam.

Addig jár a korzó a vízre, míg egyszer nyaka szakad, s különös, e közmondatot ritkán teljesül.

Ösmerék embert — de mit is mondok — egy nem-embert, ki mióta jobb és bal keze közt különbséget tud tenni, azóta fő törekvése volt, ártani mindenkinek, ott hol lehet, üldözni mindenkiket, ki nála jobb s különös előszeretettel viseltetett a másoké iránt. Fiatal évein már olly fekete foltok voltak, hogy annak teljes letisztázására egy hosszú élet elég nem volna, s azóta naponta mélyebben süllyed e büntetőbe. — Egész élete egy hosszú bűnrovás, mellyen sok árvák és özvegyek jajos könyhullatásai szemlélhetők, és bár e szörnyeteg rég felmagasztalást érdemlő feje szűrkülni kezd, a magábaszállásnak s megtérésnek legkisebb szikrácskája sem mutatkozik, sőt naponta újabb jeleit adja megromlott ruhája színéhez hasonló színű lelkületének.

Ösmeretes mint hűtlen számadó, s a nép mégis kigyói sziszegését, római alázatosságát megtérésnek magyarázván, kegyelmes iránta. — Ha közel a büntető igazság, Aesop rókájaként — mint egykor is tevő a többek közt tisztai társával — a kecskét szép szóval lecsalván a kutba, annak szarván megmenekül.

Ösmeretes mint tömeggondnok, s jaj azon tömegnek, melly kezére került, s ha igaz az, mit a lapokból olvastam, hogy az osztrák bank megbukott, én nem kívánnék egyéb büntetést a sógoroknak, hanem, hogy ő legyen tömeggondnokjuk, s a nép mégis türi (?)

Hát most dicsőősegesen bevezett kórházi felügyelőségéről mit mondjak (?) itt volt még alkalma megmutatni azt, mennyire érti a számvetésnek egy eddig előttünk ösmeretlen nemét — a levonást, s mégis nincs ember, ki ennyi visszaélések ellen szót emeljen! —

Szegény! nyomorgatott hazám, illy vérszopó szörnyetegek be számosan élődnek rajtad! be sok hálálisan fiakat táplálsz még most is ten kebleden! pedig bizony a közelebb lefolyt nagy napokban sokon túladtál.

Eljöttnek hinném az időt, hogy a hon javával gazdálkodók adnának számot mikénti sáfarkodásokról, mert bizony mondom sokan vannak az Israelben farizeusok.

Mig pedig a számvévőszék teljes szigorát kiterjesztené önmre, volt kórházi igazgató úr: a hazának, az emberiségnek tartoznék ön addig is számadását az illetőkkel közleni.

Ugy-e? meg is tesz? én ámbár kötve hiszem. —

Függetlenségi ünnepélyünk nagyban rendeztetik, s hogy semmi se hiányozzaék e tárgyban, a fenebb említett ur bizatott meg a rendezés elnököletével.

Ismét és ismét csak ő, már ez uraim nem csak sok, de bosszantó is, de legyen még egy né-meltyek ezen akarhatja, majd lejárja.

Legyen elég most ennyit, majd máskor többet! Szálks.

Külföld.

Két külföldi lapnak jövének véletlenül birtokába.

Az első az april 26-ki Wiener Zeitung.

Ebben azon kívül, hogy Roma szabadsága ellen állítólag az osztrák és francia hadsereg együtt fog működni, még csak az nevezetes, hogy Anhalt Bernburgban az ostromállapot megszűnt.

De van még ugynevezett hivatalos rovatában, hol a hazugságok szoktak fekete-sárga fényben tündöklenni, egy kis tudósításka april 25-ről, melyet, mint az osztrák ámitás újabb példáját, egész szemtelenségében közlünk.

Hangzik pedig ezen hírecske imígyen:

„Épen most érkezett tudósítások szerint Wohlgemuth altábornagy 6 dandárból álló hadteste jobb szárnyával a Dunáig érve Sellye, Eperjes, Nyarad és Bős közt az egész tért elfoglalva tartja, 1) melly vonalon az utolsó tudósítások óta semmi nevezetes sem történt. 2)

Több összehangzó hírek szerint Görgei serege 3) főrésze Komárom irányában mozog. 4)

A Duna jobb partján is megtörtént már a fő-sereghez tartozó hadak jelentett összpontosítása, így tehát nem sokára elhatározó híreket várhatni a háboru színhelyéről. 5)

Bécs, april 25-kén 1849.

A tart. hadiparancsnok és helyettes kormányzó

Báró Böhm altábornagy.

A második lap: „Constitutionelles Blatt aus Böhmen.“ April 27-ről.

Ebben először is nevezetes egy bécsi rövid tudósítás, melly szerint az osztrák ministerium april 24-kén elhatározá az osztrák-magyar kérdésben az orosz közbenjárást visszautasítani — Bécsben Kossuth szövegei olvastatnak Bécs testvérnépéhez, 5. Ferdinand törvényes császár visszahelyezésére közremunkálni.

Turinban a szard. kormány megsokallá az osztrákok tulságos követeléseit, s azokra nem áll, mielőtt Francia- és Angolországhoz appellálna. A ministerium egy része elén Pinelli inkább minden áron háborut akar, mint illy gyalázatos békét.

Dalmatia felé 10,000 török sereg hazatott össze,

1) Jelenleg telén csak halottai.

A szerk.

2) Vegyük ki telén a nagysarlói utközetet

A szerk.

3) Tehát nem Rebellen többé.

A szerk.

4) Már akkor nem irányában mozgott, hanem bá-torkodott helyben lenni.

A szerk.

5) Majd a komáromi csatáról.

A szerk.

Hazánk s az osztrák ügyekről következő igen mulatságos cikket közöl e lap.

Bécs, april 25-kén. A legragyogóbb és esudatosabb hírek érkeztek ma a börzére, s a papirosokat nevezetesen emelék. Adom őket mint, általan beszéltetnek. Velence megadta magát, e tudósítással ma délben Rothschildhoz futár érkezett, de eddig (3 óra) még semmi hivatalos értesítés sincs. Továbbá Komáromban egy nagy löportár légbe röpítettett, némelyek szerint szerencsésen vetett bomba, mások szerint egy az ostromló sereg részéről hetek óta készített akna által. Ezen fellobbanás a várban (hihetőbben a városban) képtelen pusztítást tön, s a város előtti egész sánczvonala egy iszonyu rést képez, mire a császári seregek haladék nélkül a városba és várba nyomultak. E felett Görgeit Wohlgemuth tökéletesen megverte. ⁶⁾ E három igen fontos ujság volna egyszerre, mellyek a tegnapi részben szoroson hivatalos tudósításokkal hatalmasan ellenkeznek. Velence elfoglalása börzézárásakor ugyan visszavonatot, de Görgei megveretése ⁷⁾ és a komáromi catastrophi ujlág erősítették. De ha maga mostani kormányzónk minden hatalmában álló eszközök daczára is azon helyzetbe jöhetett, este visszavonni, mit reggel hadi tudósítás alakjában nyilvánított, annál inkább meg kell bossátani a közönségnek és sajtónak, ha ellenmondó állításokból helytelen következtéseket huz. Ha tehát Komárom a kormányzó utolsó tudósítása szerint még nincs felmentve, akkor egy akna sikerült fellobbantása épen nem lehetetlen, mig ellenben támaszkodva a Wohlgemuth visszavonulása felől kiadott hivatalos tudósításra, közte és Görgei közt Esztergom körül minden csatát kötségbe kell vonnunk. Sokkal valószínűbb, hogy Welden, miután Budát fel nem adá, főerejével Esztergomnál a magyarokkal csatázott, s őket megverte, mi által az osztrák had helyzete egészen más lenne, mint mi azt tegnap a hadsereg 35-dik tudósítás olvasása után ábrásoltuk. (A bécsi ujságok egyike sem bizonyítja Görgei megveretése hírét.) A pesti posta ma megint elmaradt, miből az utak elzárását biztosan következtethetünk. — Pozson ezalatt buzgón erősítették, és 3 zászlóalj Emil, Lajos és Hrabowszky gyalogság vonult belé.

⁶⁾ Itt ismét Nagy-Sarló értendő.

A szerk.

⁷⁾ Ez már Komáromnál lehetett, elbeszéltek volna bőven otthon a Deutschmeister gránátosok, ha el nem fogtuk volna.

A szerk.

Pest majus. 9. 1849.

Néhány pesti gazdag nyári laktulajdonos embertelenül elzárá ajtáit a városliget környékére menekülők elől, és szabad ég alatt hagyja őket sinlődni, mig maga kényelmesen pöffeszkedik pamlagán. Nem így derék Boscowitz Mánó nagykereskedő, ki nyári lakába nemcsak befogada mindenkit, ki csak bár milly szűken beférhete, de őket a lehetőségig minden szükségessel el is látja. Hála a nemes szívű férfinak! Ti pedig gögös keresztény szomszédai piruljatok, hogy zsidó szegyeníte meg emberszeretében.

— Bécsből tegnap érkezett hitelt érdemlő utas beszéle: Mult szombaton Ferencz József Bécsbe érkezék, more patrio az őrseregen szemlét tartá. Este tiszteletére világitás rendelteték, de ezt a lakók csak gyóren teljesíték. Vasárnap ugyanazon utazó Sopronba jött, hol még akkor hazánk császári bitang kormánya székelt, de otlléte alatt jött a tudósítás, hogy a császári sereg Kapuvárnál megveretett, minek következtében mind a sereg, mind az ugynevezett kormány Wimpasing és Bécs-Ujvár felé a határon áthátrált.

H I R D E T É S E K.

Jégverés elleni biztosítás.

A jégverés ellen kölcsönösen biztosító

MAGYAR EGYESÜLET

alulirt igazgatósága, mint mindenkor, ugy most is kötelességének ismeri, közelgető tavasszal a t. cz. gazda urakat, saját hasznuk tekintetéből, ezen hazai intézetre figyelmeztetni. Ez intézet főállásának hat éve alatt kétségbe vonhatlan jelet adá jótékonyágának, mert nem kevesebbet mint 696, s ezek közt sok tetemes jégverés károkat térített meg. Van-e tehát mezel gazda, ki a mult év sürű csapásaira elevenen emlékezve, örömmel ne sietne természet olly hazai intézet által biztosittatni, melly csupán közjóra alapul, és köztiszteletben álló hazafiak kormánya alatt áll? — A biztosítási díjak az egyesületi ügynökségeknél megtudhatók. A díjakon és levélbéren kívül a biztosítók semmitsem tartoznak fizetni, sőt a régibb biztosítók, a szabályok értelmében, díjajánlásban részesülnek.

Biztosítások elfogadnak Pesten az igazga-

tóság irodájában (nagyhiduteza Weisz-ház 678. sz. a. 1-ső emeletben) és országszerte az intézetnek minden ügynökségek által.

Pesten, 1849. Martius.

Az egyesület nevében

Weisz Bernát Ferencz,
igazgató.

Takarmánymag.

Luczerni, stajer és réti lóhere, bükköny és esparzet legjobb minőségben kapható

Forster Vilmos Lajosnál.

Lipótváros, Bélautca 249. sz.

Két 16 m. 1 h. nagyságu, 6 éves hámos, s egy 15 m. 1 h. nagyságu 6 éves lovagló lóvak eladók, ujtér gr. Steineinház 1. em. jobbra, értekezdetni irántok a tulajdonosnál.

Magyar középponti vasut.

Naponkinti indulások

1849-iki april 29-től további rendelkezésig,

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek **legalább** $\frac{1}{4}$ órával az indulás előtt a pályaudvarban megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggel 7 óra.

„ „ „ személyvonat délut. 1 óra 30 perczkor.

Szolnokról Pestre.

„ „ „ Személyvonat reggel 7 óra 15 perczkor.

„ „ „ Személyvonat délut. 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 6 óra.

„ „ „ délut. 3 „ 30 perczkor.

Vácraól Pest felé reggel 8 „

„ „ „ délut. 5 „ 54 „

A magyar középponti vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. Egyes szám ára 3 kr. pp.